

La Veu de Tortosa

SETMANARI REGIONALISTE

Any 2.^{on}

Tortosa, 2 Septembre de 1900

Núm. 40

Villar de Cañas y la Sta. Cinta

NARRACIÓ POÈTICA

ERA 'l més de Janer del any 1635. Nombroses còlles de fadrins y nòbles trescavan pels carrers de Tortosa com alenats per alguna gesta alegrívola que 'ls esperonava. De sopte enfila 'l pònt de barques una tartana, que ab pas magestuos s'anava allunyant de sa patria, com si ab recança s'apartés d'aquèix cèl puríssim que tantes vòltes la había cobejada. Una gentada inmensa s'adressava á la matèixa gola del pònt del Ebro, mirant de fit á fit l'euga que galopant ayrosa s'anava perdent pel mitj dels fruyterars y hòrtes, hasta que 's fongué á la vista del pòbres tortosins que muts y pensívols se'n tornavan á llurs cases ab l'esperança al còr y la migranya á l'ànima. Es que 'ls deixava la Santa Cinta del séu còr.

II

Passaren alguns jòrns. Villar de Cañas, la rústica y montanyenca Villar de Cañas, arreserada á les fal-des dels turons que la vòltan, com sencilla llauradora, reposava tranquila á la vall solitaria d'aquélles serralades de Cónca. Les montanyes mitj nues, los ròures sens fullatje, les despampolades vinyes y 'ls conréus montívols y esllanguits que la cercavan, li donavan l'ayre de tristor y melancolía que deixa 'l frèt hivèrn á les comarques per hont passa. Sols de tant en tant la deixondían de l'una y l'altre banda los bèls dòlços y planívols dels remats d'ovèlles que hi pasturavan, y 'ls gemechs dels arbres que, al revinclarlos sobre sa rebassa la furiosa tramontana, semblavan plorar lo séu desterro en aquélles solives fondalades.

Era 'l cap-vespre. Una tartana pujava neguitosa per l'espatlla d'un turó: pas á pas, com qui escala 'l cèl, anava guanyant la pujada hasta que valenta y triomfanta arribá al bell cim de la costa. Sos picaròls alegres, repicant sense parar, avisaren al pòble sa arribada. D'açí y d'allá s'òbren pòrtes y finestres: y nins y vell, fadrins y doncelles, atrets pel garrit soròll dels cascabels, surten á contemplar los nous hòstes que 'ls hi arribavan. Atravessa carrers lo carruatge

hasta pararse á la casa del uòble llaurador Domingo Gil. Era la Santa Cinta de Tortosa qui arribava.

III

Com al eixir lo sol darrera una llarga nugolada semblan riurer los monts y planes, vestirse d'hermosura los camps y arbredes y reviscolarse les flors y aucelles de la encontrada, tal succehí al arri-

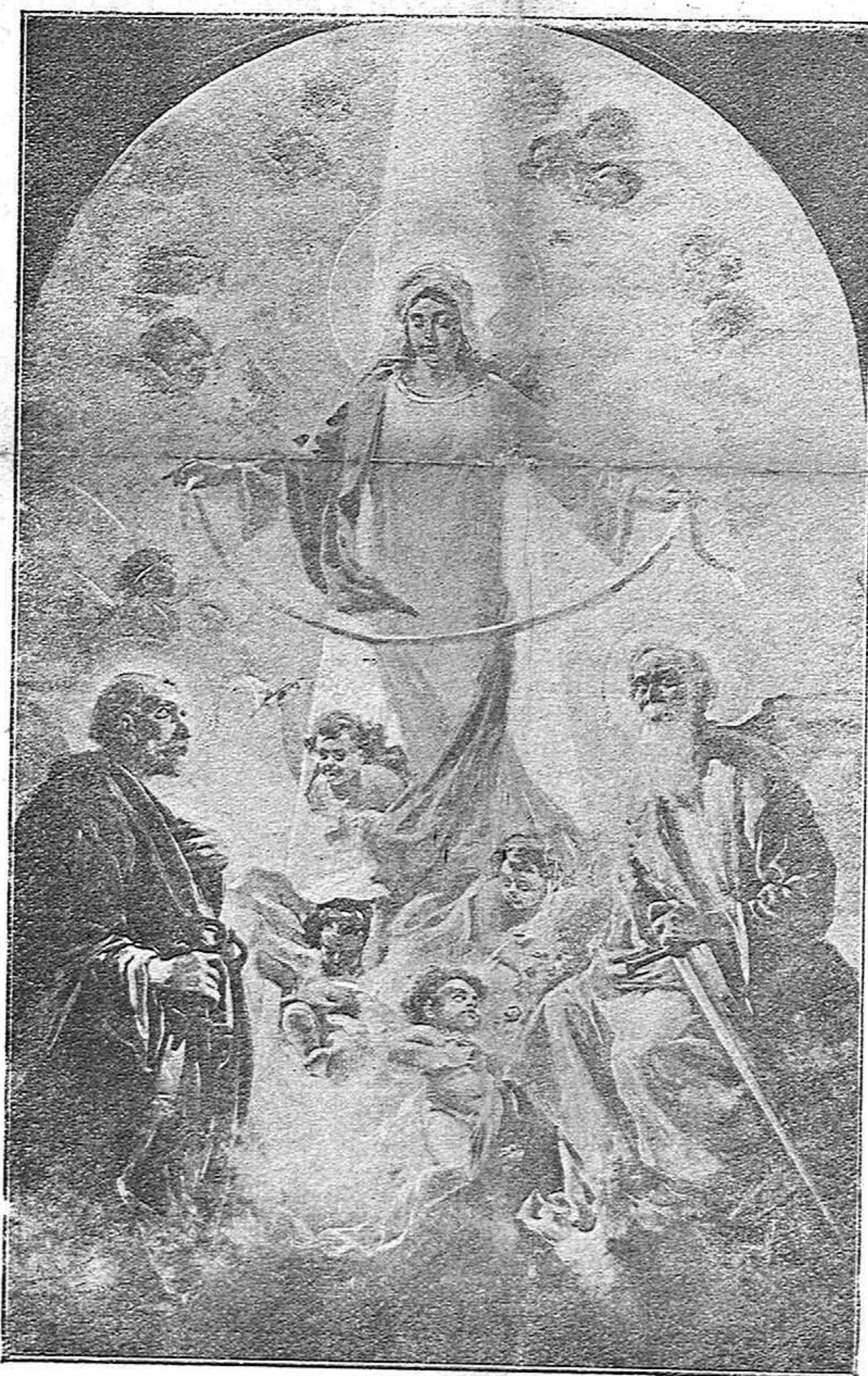
mitj del entusiasme y sant deliri que allí brollava per la santa reliquia, l'aclamavan ab tot lo pit, y eternits cantavan, ploravan y enlayravan al cèl y á sa Reyna y Mare les pregaries més tendres del séu còr, y 'ls sospirs més fondos de sa ànima. Villar de Cañas estava de festa; era felissa, y endiumenjada y joliva sols delirava per la Cinta de Tortosa y pera honrar á la Verge en poncella y Mare seva amorosida.

IV

Pobrèta y solitaria á dos-centes passes de la vila s'aixecava una ermita, que en mitj de l'alegría del pòble semblava anyorar-se. Tot reya: sols ella solèta y despullada, buyda de cants y d'armonies contemplava plorosa aquélles jòrns de gloria. Era l'ermita de Nostra Senyora de la Testa, Prou s'enmirallava en las ones del riu Zàncara que ab son murmurí l'adormían: pròu les aures la besavan y li contavan alegròyes gestes de ses valls y cònques pera aconoterla: pròu les aucelles d'aquélles biòls y gòrgues refilant voleyavan per sos voltants y teules com si volguessin ab ses canturies y hermosa voladissa sadollarla de gòix y d'alegría: més ella inmòvil y fixa, guaytant gentil la vila benhaurada, semblava fòndrers d'anyorança per la ditxa que veyá dintre les llars vehines. D'açí y d'allá 'ls molins que la rotllavan, moguent ses aspes nues y ennegrides semblavan escarnirla y mofarla, com si 's burlessin de sos planys y angòixes.

Sortí 'l sol, y una humil tartana lleugera volava per la solana del Villar, com si desirosa temés pèdre 'ls tresòrs que á n'ella duya; quan de repente la campana de l'ermita comença á tritllejá tota soleta envánt ses notes argentines per aquélles serralades y cònques. Pará un moment, y altre vòlta torná á repicar ayrosa com penyòra d'una

gran diada. Acut lo pòble pagesívol als seus repichs de festa; y pastòrs y pagesos, marxants y senyors adalats corren á l'ermita pera saber la nòva que 'ls hi anunciava. Miran sos vòls y ubagues, y 'ls vehuen solitaris; s'entran á dins neguitosos, escorcòllan sa nau y teulada y á ningú tròban: «¡Miracle!» tots cridan «¡Miracle!» la campana ha tocat per ministeri d'àngels, la campana ha voltejat per la virtut de Déu. Sur ten, tòrnan á entrar, preguntan, explòran y bategant sos còrs de gòix dolcíssim, agenollats á terra alaban al bon Déu, Senyòr de Cèls y

BAIXADA DE LA MARE DE DEU.

(Pintura de Serveto)

bament de la Santa Cinta á 'n aquèlla antiga y quieta vall de Villar de Cañas. Corredisses de nins y nines, belluguejar de noyes, tresquejar de fadrinalla y ben garrides cobles de venerables vells y joves arrèu creuhavan sos carrers y places, pera adorar y enaltrir la Santa Jòya de Maria.—Era la casa del nòble Gil lo palau que hostatjava lo bell tresòr de la Verge, lo redòs flayrosíssim de la Santa Cinta Voltada á dojo de gentada inmensa, pujant los uns y baixant los altres que venían d'adorarla y de fer tocar al Relicari Sant-Cristos y rosaris, entre

terra, y enlayran mils llahòrs á sa Verge Mare per la glòria altíssima de tan gran miracle, per haberlos escullit á n'ells pera testimoni d'una maravella tan grandiosa. Era un prodigi ab que l'Fill de Déu sagellá la Santa Cinta, com á vera jóya de sa Mare pura.

V

Era la tarde. Lo sol agonitzava replegant los últims fils de sa daurada cabellera pera pòndrers darrera 'l Caro altívol. Serena y riallera brillava la blava vòlta del cèl que 'ns rodeja; d'una y l'altre banda del firmament eixian les estrelles, vives y espurnejantas, com ulls de serafins que vinguessin á contemplar á la terra alguna tendre gesta. Alegres picaróls y 'l galopar d'una euga fóren lo bell missatge que tragué en pès als carrers y places al pòble de Tortosa. Era que arribava gloriosa y triomfanta la Santa Cinta Benchida, coronada de glòria y de ventura y enaltida á Villar de Cañas. Entre vivas y aplaudiments l'acompanyaren á son Palau digníssim, tornantse tots, fet lo sèn còr un cèl y rodolant per ses galtes tendres y regalades llágrimes.

¡Oh Verge hermosa de la Cinta, bell encís dels àngels, pèrta de Tortosa é imá de nòstres ànimes! estenéu vòstre mantell dolcíssim sobre èixa atlética fillada que tendre y amorosa vos contempla, vos ayma y os adora ab amor puríssim y perdurable.

Guillem.

Tortosa, Septiembre de 1900.

La Sagrada Cinta de Tortosa (1)

«¡Oh! jo prou que 'n sé l' historia,
Puch contarla mot per mot.»

Noble ciutat de Tortosa
prou que t' estima 'l meu cor:
Sentada al peu d' una costa
com reyna baix dosser d' or,
anells no 't mancan de perles
ni garlandes per ton front;
ta catifa es l' ample plana
brodada d' herbes y flors,
l' Ebre enmiralla ta cara
y 't besa 'ls peus carinyós.
¡Qué n' ets d' hermosa, ma patria!
¡Qué 'n son de richs tos blasons!
cada fulla de t' historia
n' es teixida de brins d' or,
més entre totes les joyes,
d' una jo n' estich-gelós;
d' eixa *cinteta* garrida
que al mirarla 'm salta 'l cor:
Y ¡qué bé t' escau, Tortosa,
la cinta de tants recors!
la Verge ab ella t' enllassa
y ab tú nos abraça á tots.
¡Oh! jo prou que 'n sé l' historia,
puch contarla mot per mot:
¡Quí no la sab, dolça patria,
si 'ls nins la diuhen de chor?
Déixam, déixam que la cante,
que ho faré, pro de bon cor;
perque si 'ls altres m' escoltan,
si 'm senten los del entorn,
tingan de mi gelosía
al coneixer mos amors.
Escóltam, escóltam, patria,
que si ho fás canto millor.

«Corria, com diu l' historia,
»l' any mil cent setanta nou,
»era una nit fresca y pura
»de mars que sembra verdor,
»y mentres tú t' adormías
»lo cel vetllaba ton son,
»que en lo palau que á la Verge
»aixecares ab tos dons
»hi vetllaban estols d' àngels
»y llur Reyna hi era y tot;
»y mentres ells li cantaban
»del cel tendretes cansons,

(1) Poesia premiada ab lo *Lliri de plata* en los Jochs Florals de la Joventut Catòlica de Tortosa, celebrats en honor de la Mare de Deu de la Cinta l' any 1881.

»ella en Tortosa pensaba,
»la filla de son amor.
—»Tant com ella m' ayma, deya,
»dech donarli algun recort.»—
»Tantost clogué 'ls tendres llavis
»l' alé d' un arcàngel ros
»mogué los caps de la cinta
»que cenyía lo seu cos,
»besant la má de María
»com dientli;—¿seré jo?—
»la Verge encara somreya
»y un serafí pren lo vol
»cap á la casa d' un monjo,
»de María aymant devot:
»Los demás canta que canta
»del cel tendretes cansons,
»comensaban ja 'l *Te-Deum*
»y la Seu s' obrí de cop,
»pujaba 'l monjo l' escala
»y al sentí 'ho diu consirós:
—»¡Ay de mí! que ja 'ls Maitines
»s' acaban y jo no hi soch!
»mes si l' ofici es de Feria
»¿cóm *Te-Deum* cantan donchs?—
»Diu, y entrantne dins l' esglesia,
»en terra cau de genolls:
»amplenaba lo sant temple
»admirable resplandor,
»de serafins dos rengleres
»vestidets de plata y or,
»en llurs mans duyen blanchs ciris
»y cantaban á dos chors.
»lo monjo mira y tremola,
»d' esglay se queda còm mort;
»pro un serafí dels més rossos
»li diu que s' alse sens por,
»y donantli eucés un ciri
»lo porta al altar major.

»Allí en un trono de plata,
»resplandent molt més que 'l sol,
»sentada estaba una Reyna
»ab la corona en lo front,
»y ab veu més dolça que bresca
»diu mirant al sacerdot:
—»¿Me coneixes, fill?—y 'l monjo
»tot tremolant li respon:
—»Sospito qui sou, Senyora,
»més no puch dirho del tot.»—
—»Fill meu, diu, jo só la Mare
»de ton Deu y Redemptor,
»á ma dreta está San Pere,
»San Pau al altre cantó.»
»Al sentir eixes paraules
»cau lo monjo de genolls,
»y vessant dos rius de llágrimes
»vol parlarli, més no pot;
»pro bé diuhen quant l' estima
»los salts que dona son cor.
—»Aixecat, fill, diu la Verge,
»aixecat, no tingas por;
»vosaltres los de Tortosa
»sou fills aymats de mon cor:
»Puig me bastireu eix temple
»per honrarne ab tendre amor,
»en éll vetllaré per valtres
»y d' assí os guardaré á tots.
»Eixa prenda de tendresa,
»cinta que volta 'l meu cos,
»vull deixavos per memoria
»del amor que os porto jo;
»ab ella á tots vos abraço,
»á tots, fills meus del meu cor»...

«Eixa es l' historia, ma patria,
l' aprenguí desde 'l bressol
quan ma mare cap al vespre
m' adormía ab ses cansons.
¡Qué n' es de tendre y garrida!
¿Vols la cante un altre cop?»

Nemesi Fons y Llubia S. J.

Tortosa, 29 Juliol de 1881.

La Capella de la Santa Cinta

ENTRANT per la fatxada principal, d'arquitectura greco-romana, trobém á ma dreta y junt á la prehuada pila baptismal que regalá en llur temps l'anomenat Papa Luna, la Capella de la Mare de Deu de la Cinta.

Tot just s' hi entra, ja 's presenta á nostra vista la transició de la severitat gòtica á les rialleres linees del Renaixement y encar qu' aquest no 's veu en tot

llur classicisme, sembla que no 's pot exigir la perfecció d' estil quan davant d' una hermosa fàbrica del art barroch ben entés y millor decorat, l' ànima descansa al contemplar los esforços del segle XVII, fugint á la vegada, dels detalls precisos del Renaixement romà-cristià, sense caurer, perxó, en las aborts d' un barroch sense gust y sense cap mena d' atractiu, com desgraciadament y en perjudici de la estètica venim observant cada moment. Per tot lo qual, nostra magnífica Capella ostenta detalls airossims, que representen los esforços de la fantasia pera oferir á la posteritat un model acabat, no de decahiment, sino d' un nou sagell qu' imprimí l' art escultòrich-arquitectònic al empenyo de llurs nous reformadors al escomensarse 'l segle XVII.

Passa molt á sovint que 'n les construccions cristianes, del gust del Renaixement, s' observen aixis en sepulcres com en hornacines, columnes, capitells y cornisaments, certes reminiscències paganes, que 'n veritat no poden evitarse com s' eviten en les construccions gòtiques naixcudes al calor del cristianisme més pur. Aixis succeix en la Capella de la Cinta quin grabat reproduhim.

En tots llurs detalls es tal lo gust y 'l simbolisme místich-cristià, qu' al entrar dins de la Capella sembla que s' aixample 'l cor y que l' ànima envihi á la Verge ses fervoroses pregaries.

L' amor dels tortosins á la Sagrada Reliquia feu que, á mitat del segle XVII, pensés Tortosa en aixecarli un monument suntuós, en lo mateix siti ahont estava la primera Catedral y més tart los dos altars dedicats al Cingul de María.

Malgrat la pobresa d' aquells temps y la rohenta guerra de *Successió*, després, lo poble tortosí ab l' ajuda del Bisbe, Clero y demás afavoridors, doná l' exemple de reunir nombrosos capdals pera la edificació d' una obra baix tots conceptes important y necessaria.

Per aquesta construcció se portaren marbres y jaspes de les pedreres de la Cinta, qu' aleshores perteneixien al Capítol, y 's procedí á la colocació de la primera pedra lo dia 17 de Mars de 1672.

La nau principal de la Capella, llarch peristol de vinticinch metros de llargaria, junt ab lo presbiteri, y de 7'68 metros d' amplaria, está flanquejada per airoses columnes de jasp del pahis, ab grossos capitells daurats d' original decorat, molt aproximats al ordre corintio, coronats per un cornisament de marbres de mescla.

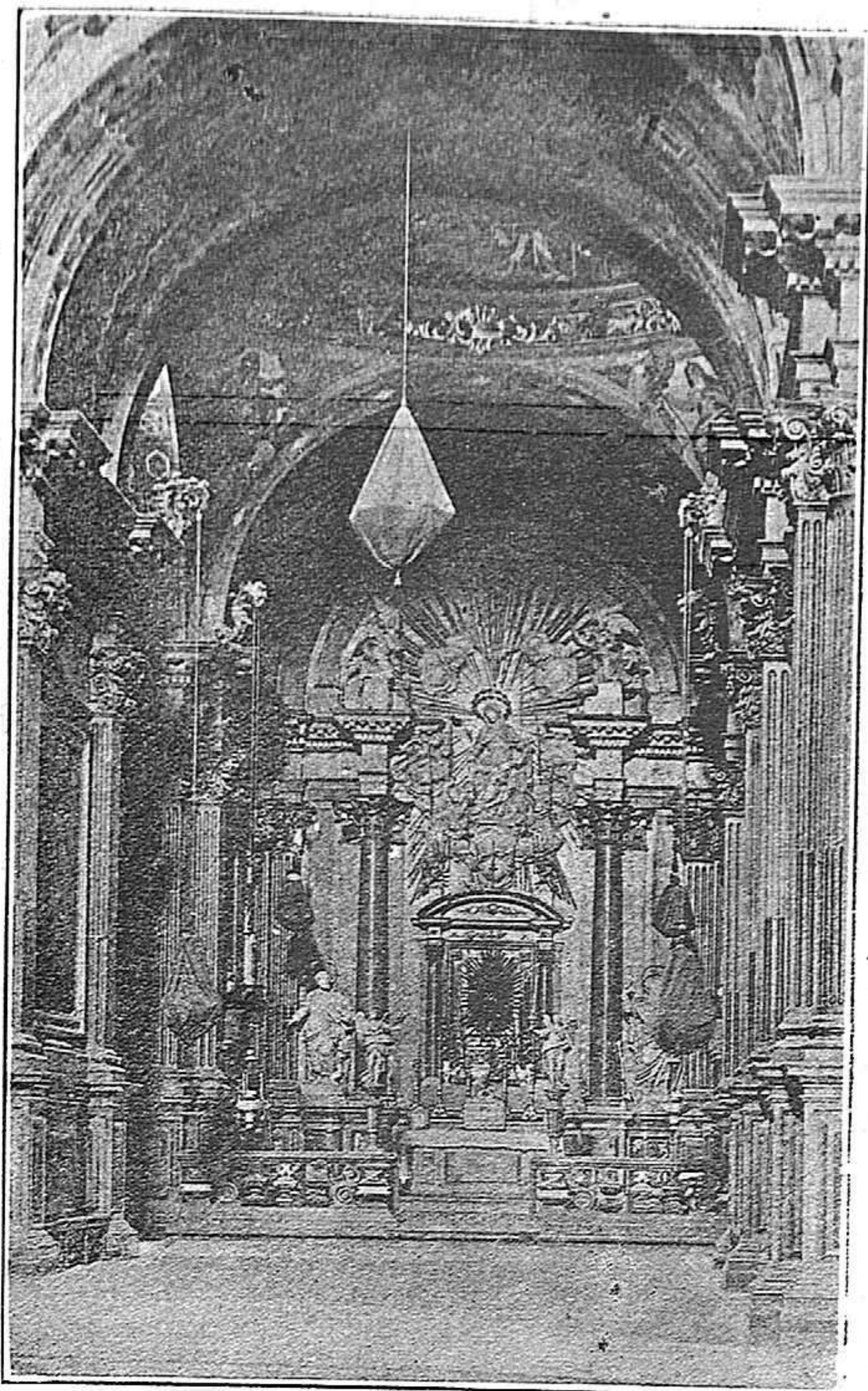
En lo parament de la fatxada d' aquesta Capella hi ha varies estàtues de pedra y nombrosos alts relleus d' angelets representant la baixada de la Verge de la Cinta.

Dit cornisamet limita en los panys que constituheixen los murs y sobre tota aquella fàbrica descansa la bóveda tota rublerta de pintures al temple, qu' encara que no sigan models del art, representen la expressió d' un pensament molt ben relacionat ab les glories de l' Augusta Mare de Deu. Dita bóveda dona entrada á un crehuer de 10'20 metros de llarch, en quins centres laterals s' obren dues portes en les que, de sobre sos respectius arquivates s' aixequen dos graciosos tímpanos de marbre blanch ostentant dos àngels quin dibuix y afectes d' ànim verament son sorprendents.

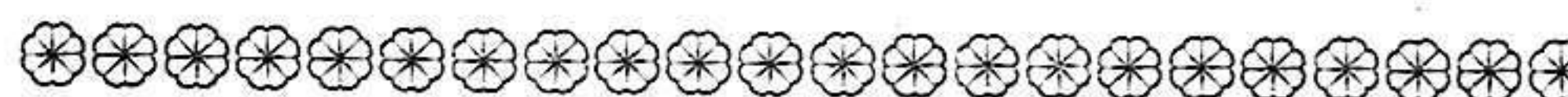
Corona los quatre archs torals d' aquest crehuer un fanal de mampostería que serveix de basa á una cúpula, de dos cossos, compartida en sis segments, en los que s' hi veuhen pintades varies escenes del Antich Testament.

L' altar, que no 's vá posar fins l' any 1829, se compon d' un retaule d' ordre compost y es, també, de pedra de jasp; enclohent lo nitxo que guarda, dintre d' una magnífica urna de plata, la Reliquia major de la Santa Cinta.

Damunt d' aquest retaule se destaca una gloria d' àngels y serafins que rodejen á la Santíssima Verge en lo moment de fer entrega de llur Sagrat Cingul.

CAPELLA DE LA CINTA.

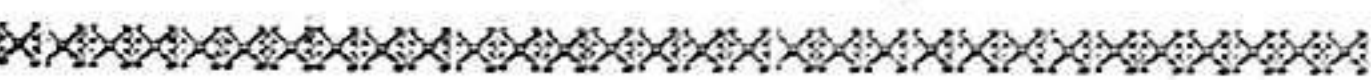
Lo presbiteri està separat del creuer per una balustrada que sosté la barana, que, com tota la fàbrica, està construhida de jasp roig.

Infinat de pintures, estàtues y hórncines decoren l'interior d'aquesta prehuada Capella, les quals no describim per esser prou conegudes y per qu' al intentarho ens resultaria aquest treball més llarch que 'l lloch que li tenim destinat en aquest número extraordinari.

Mes ó menos espayosa y severa hem de confessar que 'n aquella época de decahiment y vicissituts pera l'arquitectura, Tortosa, al construhir aquesta Capella, doná un exemple d'amor filial á la Sagrada Reliquia, que 'ns recorda, per una part, lo triomf del Compte Berenguer IV. sobre 'ls alarbs y per l'altra lo Descens de la Verge á nostra ciutat, quina Visita miraculosa pot pèndres com un acte d'agrahiment envers les heroynes tortosines que ab tant de dalit lluytaren pera reconquistar la fé del nostre poble.

Francesch Mestre y Noè.

Tortosa, 1er. de Septembre de 1900.

L' actual Bisbe de Tortosa

ILUSTRÍSSIM Y REVERENDÍSSIM DOCTOR
DON PERE ROCAMORA Y GARCÍA

Aquest benemérit Prelat naixqué l' any 1832 á la Granja de Rocamora, provincia de Alacant y Bisbat d'Oriola, haventse possessionat d'aquesta diócesis, quin govern tan acertadament despenya, lo 10 de Septembre de 1894, en quina capital (Tortosa) vá fer sa solemne entrada lo 23 dels referits mes y any.

L' Iltm. Dr. Rocamora seguí sa carrera literaria en lo Seminari d'Oriola ab notable lluhiment en les ciencias y lletres y profitosos fruyts de virtut. En dit Establiment fou també professor de Filosofia y Teologia. Després vá exercir alguns anys el ministeri parroquial á la important ciutat de Elche, en quina

població honraren sa bona memoria, posant á un de sos principals carrers lo nom del qui va ser son memorable Rector y avuy nostre ben volgut Prelat.

A Oriola, capital de la diócesis, mereixqué la mateixa distinció, honrant d'aquest modo al que fou son virtuós Penitencier.

Per lo que pertoca á sos merits literaris, solidament probats, lo Dr. Rocamora després de haver obtingut en lo Seminari Central de Valencia los graus majors en la facultad de Teología (*nemine discrepante*), va fer oposicions á la Canongia Magistral de dita Metropolitana y á la Penitenciaria y Magistral de Oriola. Per ultim, guanyá per oposició lo ser Canonge penitencier d'aqueixa ultima catedral l' any 1867, á la flor de la seva juvenesa.

Durant los pochos anys qu'está alfront d'aquesta diócesis de Tortosa, qu' es de les primeres d'Espanya en extensió territorial, l' ha visitada casi tota, predicant en casi totes les parroquies ab zel infatigable y comprometent la seva salut baix lo pes d'un treball excessiu.

Mogut per son bon zel pera la salvació de les animes, entre tots los seus carrecs pastorals ocupa en sou ánim lloch preferent la instrucció del poble cristiá, ó sia la predicació de la divina paraula. D'aquí qu' ademés de predicarla en la Santa Visita ab molta frecuencia, durant l' any, instrueix á sos fidels desde la trona de la Santa Iglesia Catedral, Los sermons se distingeixen per lo gran

fondo de doctrina teológica y moral, exposada ab la major claretat y estil correcte y castís, y pera que les ovelles esgarríades per lo Bisbat no queden sense la pastura espiritual, dimanat del seu Pare y Pastor, publica ab molta frecuencia lluminoses y discretas cartes pastorals, que son lo mirall de la ilustració y zel del nostre Prelat, que Deu conserve molts anys entre nosaltres.

Moncada.

Tortosa, Septembre 1900.

LO NIN JESÚS Y la Santa Cinta de Tortosa

RONDALLA

Al mitx d' una pradera de Nazarèth gentil, sentada sota l'òmbra d'un cinamòm florit la Rèyna de las Vèrges bressant está son fill. Les enmelades ones de ròsa y jessami de terebinte y cedres de tots aquells jardins, besant vant una á una lo nòy qués va adormint. Les aygues cristallines s' aixecan del seu llit y ab boyra d'òr coronan lo frònt del nèn diví. Lo sol que va aclucantse baixant del alt zenit lo vèu d' àlla entre 'ls bòscos y al veurel tan bonich l' hi envia sa corona trenada ab raigs d'òr fi. Los angelèts que vòltan la vall de dia y nit l' aguaytan entre palmes com dòrm y com sonriu. Qui ab més amor l' aguayta no son los serafins. Que 'n es sa Vèrge Mare que 'l bressa y fá dormir. No sent de tant d'aroma

ILM. Y RVM. DR. D. PERE ROCAMORA, BISBE DE TORTOSA.

l' incens que arriba allí
no vèu lo sol que 's pòsa
ni 'ls sòls dels serafins,
no vèu més que sa joia
no vèu més que 'l seu fill.
De sòpte 'l nòy despèrta
y alegre li sonriu;
aquells ullèts de glòria
dos sols son del empir
aptes la rialleta
esten sa ma lo nèn.
Qué voldrà diu la Vèrge
lo meu infant joliu?
y dantli una abressada
y un petonèt festiu
que estremordí d' envèja
de dalt á baix l' empir
se 'l senta á la faldèta
y de petòns l' omplí.
A estendre la maneta
torná l' seu serafi
la faixa de la Vèrge
com si volgués carpir.
—Qué vòls de la faixeta
la Vèrge digué al nin?
—La vull per lligá 'ls homes
que no fugen de mi.
No 't faltarà faixeta,
amor del paradís,
no 't faltarà la meva
per lligá 'ls còrs á mils:
ahont vòls que la lligue
si es per lligarme á mí?
—Sabèu que á Catalunya
un tròno os vuy bastir,
un tròno de regina
per Vos y pera mí.
De Montserrat al tròno
fermar vuy desde assí
l' hermosa vall del Ebre,
lo pòble Tortosí.
Aquella vall hermosa
de oliva y romaní
s' assèmbra tant á aquèsta!
Parèix un paradís!
Si es Montserrat Carmelo
Tortosa es l' Engadí!
—Fill meu. dònchs mon realme
al Ebre has d' engrandir,
jo hi baixaré la Cinta
que 'n siga lo confí.
Ab èsta hermosa Cinta
los còrs lligaré á mí.—
Digué la Vèrge pura,
y alsantse lo seu nin
un bes al frònt li posa
que 'l cèl feu estremir
y feu plorar d' envèja
als rossos serafins.

Joan M.ª Homs S. J.

Tortosa, 1900.

Los Jochs Florals de Tortosa

VEREDICTE

Flor natural. Poesía tema libre.
Premio. Núm. 34 Por la paz: Lema: «Re-
generación».

Accesits. 1.º Núm 104 A las Hijas de la
Caridad. Lema: Fides, amor.—2.º Núm. 65.
El beso de la Virgen. Lema: Voy en tu
nombre á luchar en el palenque de honor;
¡Virgencita del Pilar protege á tu trovador!
—3.º Núm. 20 ¿Qué es todo? Lema: Ven
niña conmigo - ven á la montaña.—4.º Nú-
mero 49. Rondalla: Lema ¡Tot!

II Descipcion histórica y artística del
Palacio Episcopal de Tortosa.

Premio. Núm. 24. Lema: Tempus edax
rerum.

III Cuadro dramático ó cómico en un
acto.

Premio. Núm. 138. Cinteta. Lema: Ben-
dita terra.

Accesits. 1.º Núm. 66. La profesia. Le-
ma: Mis arreos son las arma, mi descanso
el pelear.—Núm. 141. Sobre lo legal, lo
justo. Lema: Fritz.

IV Historia de la estancia del antipapa
Luna en Peñíscola y de sus relaciones con
la Iglesia de Tortosa.

Premio. Núm. 127. Lema: Luna fué,
pero sufrió un eclipse.

Accesit. Núm. 98. Lema: Medius autem
vestrum stetit quem vos nestitis.

V Gozos en catalán á la Virgen de la
Cinta.

Premio. Núm. 95. Lema: Ave gratia
plena Dominus tecum; Benedicta tu in
mulieribus.

Accesits. 1.º Núm. 131. Lema: Ampá-
ranos á la sombra de tus alas.—2.º número
146. Lema Ave María.

VI Perfeccionamientos que se pueden
introducir en la fabricación de aceites.

Premio. No se adjudica.

VII Proyecto para el Establecimiento
de un Banco Agrícola en esta ciudad.

Premio. No se adjudica.

Accesit. Núm. 103. Lema: Seamos la-
bradores y volveremos á ser poderosos.

VIII El velocipedismo en sus relacio-
nes con la higiene.

Premio. Núm. 67. Lema: La Velocipidie
n' est pas seulement un sport; je ne cese-
rai de le repeter c' est en bien fait social.

Accesits. 1.º Núm. 61 Lema: Mens sana
in corpore sano. 2.º Num. 32 Lema: In
medio stat virtut.

IX Poesía en lemosín ó tortosino mo-
derno que cante ó historie las glorias de
Tortosa.

Premio. No se adjudica.

Accesit. Núm. 106. Lema. La historia es
un cant épich. Ton nom es inmortal.

X Poesía del género festivo que mejor
describa alguna costumbre popular de la
comarca de Tortosa.

Premio Núm. 130. Lema: Un bolero
dolsayner.

Accesit. Núm. 28. Lema: Los paigesos
de l' horta.

XI Antiguos usos, costumbres, privile-
gios y libertades de la ciudad de Tortosa.

Premio. No se adjudica.

XII Cuento de tema libre.

Premio. Núm. 114. Amor y cálculo. Le-
ma: El experimento no tiene límites.

Accesit 1.º Núm. 140. Mosen Antón.
Lema: había una vez un hombre que tenía
ningun peine; él se compró uno; entonces
tenía uno.—2.º Núm. 88. La casa xica y la
casa gran. Lema: Els humils serán exal-
tats.

XIII Poesía castellana que cante las
glorias de Tortosa y su patrona la Virgen
de la Cinta.

Premio. Núm. 82. El bardo tortosino.
Lema: Et non fuerit qui in sultaret populi
isti.

Accesit. Núm. 128 La Cinta en Tortosa.
Lema: Honor y gloria á la Cinta.

XIV Trabajo en prosa ó en verso que
describa ó cante las bellezas y recuerdos
históricos del barranco y torre del Celío.

Premio. Núm. 101. Lema: En tu silencio
plácido y tranquilo.

Accesit. Núm. 33. La fuente del moro.
Lema: En las riberas famosas que el agua
del Ebro baña—y en su jardín dó tenía el
rey Moncillo á sus damas.

XV Oda á la patria.

Premio. Núm. 18. Lema: Patria, Fides,
amor, Oh dulce lema de los clásicos bardos
trovadores.

XVI Colección de veinticinco cantos y
tonadas populares de la localidad, transcri-
tos musicalmente y á acompañados de su
copla y título.

Desierto.

XVII Las cuatro estaciones; poesía.

Premio. Núm. 15 Lema: Tortosa, Ampos-
ta, Ampolla, Ametlla. Accesits. 1.º Núm. 60
Lema. Veritas es perfectio.—2.º Núm. 4.
Lema: Del estiu ve la tardor—del hivern
la primavera,—Núm. 35. Las cuatro esta-
ciones.

XVIII Colección de doce ó veinte can-
tares originales.

Premio. Núm. 124. Colección de cantares.
Lema: Cuando el español canta...

Accesits. 1.º Núm. 86. Cantares. Lema:
A.... ella. 2.º Núm. 54. Cantares. Lema:
Vox populi vox Dei.

XIX No hay más Pirineos. En prosa ó
verso.

Premio. No se adjudica.

Accesits. 1.º N.º 91. Lema: Si la fe trista-
da las montañas, la moral atracción derrum-
ba todos los obstaculos. 2.º N.º 12. Lema:
Mirad, les dijo Dios, desde aquí arriba—
¿acaso existen razas ni fronteras.

XX Fundación, vida y beneficios queha
prestado la Sociedad de «Círculo de Arte-
sanos» al pueblo de Tortosa y su comarca.

Premio. Núm. 102. Lema: L' unión fait
la forse.

XXI Poesía que milló describa una vi-
sita ó anada á Mitj Camí.

Premio Núm. 78. Lema: Arri burret.

Accesit número 143. Lema:

Sed nuestro Norte divino

Virgen de la providencia.

XXII Progresos y utilidades de la im-
prenta en Cataluña desde su invención
hasta nuestros días.

Desierto.

XXIII Relación histórica de las heroi-
nas del Orden del Hacha de esta ciudad.

Premio. No se adjudica.

Accesit. Núm. 80. Lema; Erit enim hoc
memoriale nominis tui cum manus femi-
næ dejecerit eum.

XXIV Composición en verso ó prosa
que ensalce á Ntra. Sra. de la Cinta como
patrona y protectora de Tortosa.

Premio. N.º 30. La Santa Cinta y Torto-
sa Lema: Clovis christianorum, gloria popu-
lorum, decor univercæ terræ.

Tortosa 29 de Agosto 1900.—Por acuer-
do del Jurado.

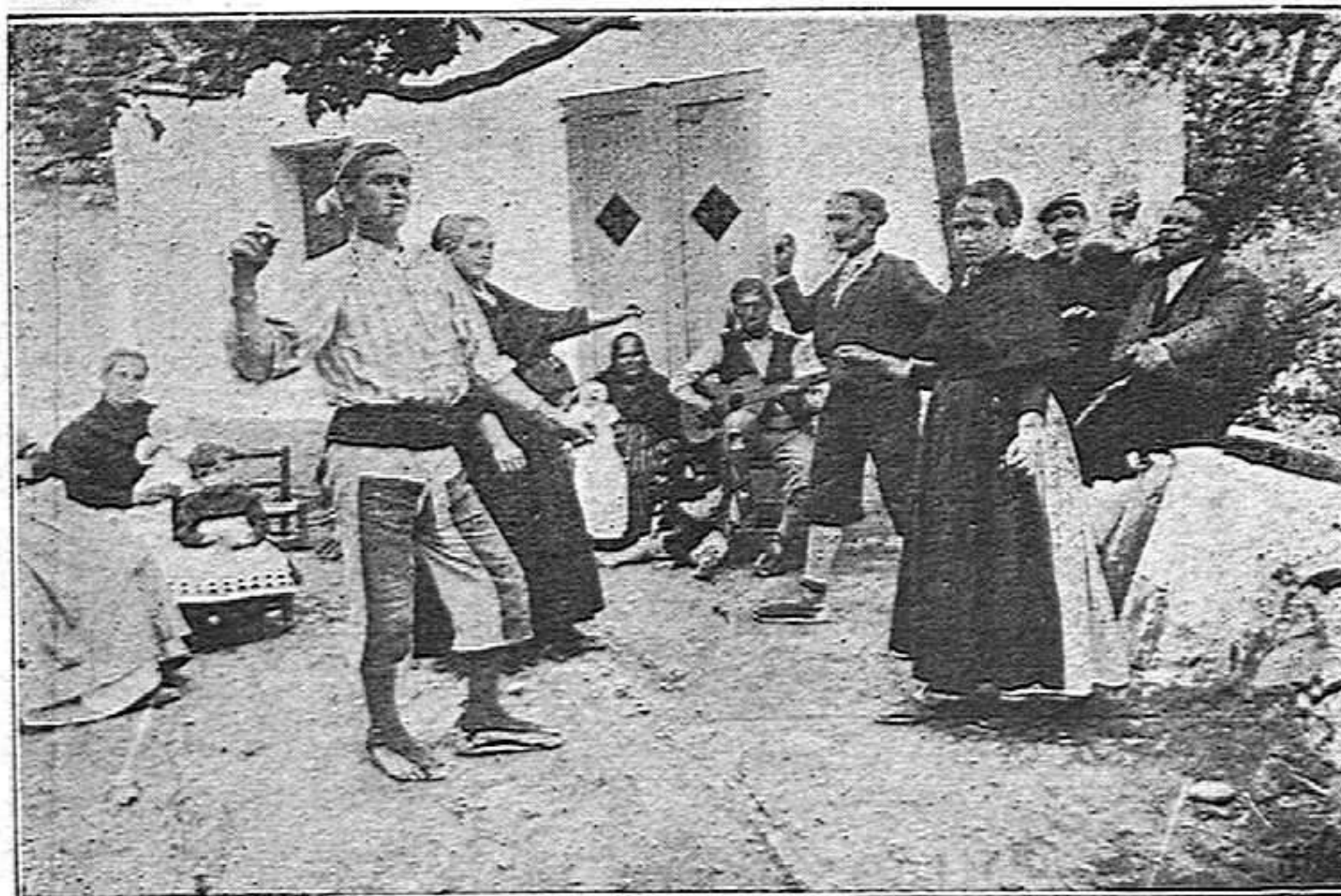
El Secretario,

Luis Lluís Dolz.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge, dia 2, Ntra. Sra. de la Cinta.
—Dilluns, 3, San Nonito.—Dimars, 4, San
Casto —Dimecres, 5, San Llorens Justiniá.
—Dijous, 6, San Onesiforo.—Divendres, 7
San Augustal.—Dissapte, 8. ✠ LA NATI-
VITAT DE NTRA. SRA.

TORTOSA.—BALL Y CANçons DEL PAÍS.

Al muntá á la Catedral
n' hi ha una pedra picada
en unes lletres que dihuen:
¡Viva la Cinta Sagrada!

Dins del claustro de la Seu
no dones eigua benehida;
cadascú que se la prenga
com la Vèrge de la Cinta.

La Capella de la Cinta
ya está 'l mitj de la ciutat
desde que 'ls de Remolins
á Tortosa s' han juntat.

Pel correu t' envio cartes,
per la máquina la fum
y pel cotxe de primera
á la Vèrge 'l cor qu' hem bull